

Hitlerizem in fašizem prodirata v švico

švica ni več nekdanji blaženi otok sredi viharne morja — Energične priprave za obrambo samostojnosti

Curih, 10. februarja.

Zadnja leta so za staro Evropo prav nemirna doba. Skoro povsod, kamor pogledamo, vre. Da niti najbolj konzervativne trdnjave niso varne pred vzhajajočimi valovi, je zgovorna priča Švica. Državica z ustavo preiskušeno v stoletjih stara demokracija, ki drži pod skupno streho tri narode in ne pozna jezikovnih in narodnostnih problemov, je znala še najdalje čuvati svojo historično dilo. Sredi burnih valov svetovne vojne se je ohranila v svoji neutralnosti kakor otoček blaženih in je izšla iz krvave katastrofe, ki je celi Evropi vsekala globoke rane, skoro nepričakovano. V gospodarskem in finančnem pogledu celo ojačena Švica je vsekakor namani občutila posledice uničevanja vrednot in vse brdskosti in težave, ki smo jih navajali imenovati s kolektivnim imenom »kriza«, so ji ostale skoro povsem prihranjene.

Toda česar ni premagala kruta vojna, to so prinesle njene posledice. In danes je tudi Švica prisiljena k samoobrambi. Finančne težave so napotile zvezni svet, da je pripravil nov, posebno strog zakon o bankah in bančnih zavodih, ki bo v najkrajšem času sprejet.

So večje skrbi povzročajo Švici politični vplivi, ki prihajajo od zunaj. Po svojem geografskem položaju je Švica klm med Hitlerjevo Nemčijo in fašistično Italijo. Eno kakor drugo revolucionarno gibanje razodeva ekspanzivne tendence in se ne ustavlja ob državnih mejah, kar je v švicarskem primeru tem opasnejše, ker je ne domače prebivalstvo ob severni kakor ob južni meji po narodnosti in jeziku sorodno s sosedi. Tako je postalo mogoče, da je nemški in italijanski avtoritarni in protidemokratski pokret našel pot v Švico samo in ne pomenja samo ogrožanja stoletnega notranjega reda in sozida, marveč v svojih konsekvencah tudi opasnost za državo samo.

Vplivi inozemskih idej so se v švicarskem političnem življenju najprej pojavili v takozvanih »frontah«, ki so usmerile svoje prizadevanje na preoblikovanje ustave v smeri voditeljske avtokracije, pa tudi na omejitve kantonskih svobod. Toda to notranje gibanje, ki so ga, kakor se zdi, stare, utrjene organizacije historičnih strank kolikor toliko obvladale, je bilo šele začetek. Danes so fronte stopile v ozadje in začela so se očitna propagandna in na jugu za fašizem, na severu pa za Hitlerjevo tretje cesarstvo.

Mussolini je sicer svoj čas slovesno naglasil, da italijanski fašizem ni eksportno blago, toda v pogledu na Švico ta izjava ni našla potrjenja v realnih dejstvih. V tesnem kantonu, katerega prebivalstvo je italijanske narodnosti, se je fašistična organizacija močno utrdila in njena propaganda ne razpolaga samo s tiskom in z armado agitatorjev, nego tudi z znatnimi gromotnimi sredstvi, katerih zvara ni iskati samo v domačih kantonskih mejah. Posledica je stalno vztrajanje prebivalstva, ki je dovedlo že do hrupnih demonstracij in do uličnih bojev, kakor sicer na švicarskih tleh niso v navadi. Kantonske oblasti so morale seči na izredno stroge ukrepe, da so vsaj začasno ohranile red. Toda videti ni, da bi se bilo gibanje zaustavilo; baš nasprotno, če smemo verjeti glavnemu

organu »Fascista Svizzera«, ki obetao njegovi somišljeniki skorajšnjo zmago v kantonski in občinski upravi.

Podobne so razmere v ostalih kantoni in z italijanskim prebivalstvom. Posebno živahna pa je fašistična propaganda v švicarskih kolonijah v Italiji, kjer je organizacija v Milanu dosegla tako stopnjo, da je bila bernska vlada primorana poseči vmes potom svojega diplomatskega zastopstva.

Se mnogo nevedneje so postale razmere v nemškem delu Švice. Hitlerjevske metode so še mnogo brezobzirnejše od italijanskih in omejitve mednarodnega prava za ne veljajo. Že opetovano je prišlo do obmejnih incidentov, ki so se morali reševati z diplomatskimi koraki. Oh mejah se na nemški strani stalno vršijo zborovanja Hitlerjevskih napadalnih oddelkov, h katerim skušajo pritegniti udeležence iz Švice. Hitlerjevski tisk se poslužuje v Švici enakih metod, kakor so znane iz Avstrije. V Nemčiji sami pa snuje emigrant Fischer »švicarsko legijo« po vzoru Habsbortov »avstrijske legije«. Nedavno je v Berlinu nastopila že uniformirana švicarska Hitlerjevska četa, kar je povzročilo v Bernu nemalo razburjenje. V Hitlerjevskih krogih se javno govori, da bo prišlo do inkorporacije nemške Švice v »tretje cesarstvo« čim prej. Pridobitvi Švice pripisujejo zlasti nemški vojaški krog največji pomen za morebitne strategične operacije v slučaju konflikta s Francijo. Mednarodno garancirana švicarska nevtarlost v Hitlerjevskih krogih nikogar ne moti.

Naravno je da povzroča situacija na severu in jugu ne le vladni temveč vsem patriotskim krogom velike skrb. Ni torej čudno, če se na merodajnih mestih prav resno misli na obrambo švicarske neodvisnosti, svobode in integritete.

Pred vsem je veljala skrb o ojačitvi obrambne. Zvezni svet je votal stot milijonov frankov za novo oboroženje infanterije in artilerije in izvedla se je smotrna reorganizacija obmejne službe. Švica je odločena braniti svoje meje in svojo nevtarlost pred vsem z armiranimi silami. Ne zanemarija pa tudi notranjega državnega reda in domače varnosti. Zvezni svet je prišel do spoznanja, da zdaj veljavne državne in kantonske kazenske pravne sankcije v današnjih izrednih razmerah več ne zadoščajo. Pripravil je vsled tega nov zakon o zaščiti javnega reda, ki bo meseca marca izglasovan s plebiscitom. Zakon predvideva kazensko zasledovanje vsakega kalenja javnega reda in miru, izpodbijanja vojaške discipline, nabiranja orožja in municije, pa tudi zaslove in naneljevanja k takim deliktom.

Predloženi zakonski načrt je najboljše znamenje, kako resna postaja situacija Švice, kati njene iskrene demokratske tradicije ne bi dopuščale izjemnih zakonov in ukrepov, ako bi jih imerativno ne zahtevala nevarnost za svobodo in integriteto. Tudi Švica je tedaj občutno prizadeta od novih pokretih, ki pretresajo Evropo in so že do zdaj marsikje spremenili neločnice. Za iskrene prijatelje ohranitve miru in konstruktivne konsolidacije ni baš dobra tolažba.

V Franciji vlada mir

Po enodnevni splošni stavki, ki je potekla brez večjih izgrediv, se je delavstvo zopet vrnilo na delo

Pariz, 13. febr. AA. Splošna stavka, ki sta jo včeraj proglasili obe glavni delavski zvezi (druga in tretja internacionala), je potekla v Parizu relativno mirno. Gospodarska delavnost v Parizu ni bila niti za trenu k popolnoma ustavljena. Tavo je preskrba z vodo, plinom in elektriko poslovala popolnoma normalno. Čeprav so v tovarnah delavci stavkali, občinstvo tega niti opazilo ni. Po vsej Franciji so železnice vozile po predpisu. V nozmem redu železnice so odpravile celo eno nutne prekinitev. Dopoldne so v Parizu vozili avtobusi, popoldne pa so ta promet ustavili zaradi potnikov, ker so se ball, da bi stavkujoči izžvali incidente. Telefonske zveze po mestu so obratovale normalno.

Stavka je doživela posebno mlačen odziv pri kovinarjih, nasprotno pa je bila pri gradbenih delavcih skoraj popolna. Razen tega so v izdatnem številu »delovali pri stavki tudi delavci tobačnih tovarn, nekatere kategorije občinskih nameščenec, ponekod pa tudi učitelji.

Pri splošnih manifestacijah v Vincennesu je bilo udeleženo na 30.000 ljudi. Vse manifestacije preločile dopuščeno. Okvir, je policija manifestante razgnala. Do resnih poškodb kalitve miru in reda je prišlo samo v predmestjih, kjer prevladujejo komunisti. Pri tem je bil en demonstrant ubit, trije stražniki pa so bili ranjeni.

V nekaterih pokrajinah je prišlo do komunističnih izgrediv. V Roubaixu so komunisti oplenili tovarno blaga in jo hoteli zažgati, oblasti pa so ostro nastopile proti izgredivkom ter je bil pri tem ubit nek komunist.

V Mulhousu v Alzaciji so komunisti hoteli osvoboditi jetnike iz zaporov, pa so oblasti ta poizkus že v kati zatirale.

Tudi v Nanteenu je prišlo, ponekod do komunističnih izgrediv, vendar pa je bila oblast vselje kos svoji naloz.

Vse kaže, da glavna delavska zveza ni posebno zadovoljna s učinkom politične stavke, ki jo je urizirala. Glede na čisto političen značaj stavke brez sleherne gospodarske ali strokovne primere so se delci očitno ne neradi odvalili pozivu k prekinitvi dela.

Davi se je delavstvo in nameščenstvo raznih tovarn vrnilo na svoje običajno delo. Povsod delajo zopet normalno.

Po uradnih podatkih so zahtevale demonstracije v Parizu 6, 7 in 9 t. m. naslednje žrtve: Padlo je, oziroma med tem v bolni cah zaradi dobljenih ran umrlo 21 oseb, med njimi en republikanski gardist. Vštete niso štiri osebe, ki so umrle v teku včerajšnjega dne. Po pariških bolnicah je sedaj še 139 ranjenec s hujšimi poškodbami med njimi 20 republikanskih gardistov in 11 redarjev.

Intervencija senatorjev za univerzitetno knjižnico v Ljubljani

Beograd, 13. febr. p. Senatorji dravske banovine dr. Miroslav Ploj, Ivan Hribar, dr. Gustav Gregorin, dr. Fran Novak, dr. Ivan Rajar, dr. Valentin Rožič in dr. Vladimir Ravnihar so v posebni spomenici opozorili svetovnega in finančnega ministra na nujno potrebo zgraditve univerzitetne knjižnice v Ljubljani ter podprli akcijo, ki jo vodi ministar dr. Kramer in Ivan Pucelj. V svoji spomenici opozarjajo, da sta mestna občina Ljubljanska in dravska banska uprava dobrohotno podprli to akcijo in izražajo upanje, da bo tudi država storila svojo dolžnost.

Kirvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice urejeno prebavo. Specijalni zdravilni silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefove« grenčice se dobijo v vseh lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

OBNOVIJENA TROŠARINA NA VINO IN ŽGANJE

Banovinski svet je včeraj končal razpravo o banovinskih davkih, trošarinah in taksah — Trošarina na vino: 1 Din

Ljubljana, 13. februarja.

Banovinski svet je danes dopoldne nadaljeval razpravo o banovinskih davkih. Črtana je bila prvotno predlagana davščina na zaposlitev inozemskih delavcev, ki je bila prenešana nazaj v Bednostni fond. Nova je 25odstotna doličala k državnemu davku na luksuzne predmete.

V debati je b. s. Zdravec predlagal, naj bi se trošarina na električno energijo izenačila tako, da bi znašala za pogon industrije in obrti eno paro, za razsvetljavo pa 3 pare od kilovatne ure.

B. s. dr. Gorican je priporočil, naj bi se obinskim in avtobusnim podjetjem pavšalirala trošarina za prekomerno uporabo cest. Pri odmeri naj se upošteva stanje voznega parka in okoliščina, da vzdržujejo občinska avtobusna podjetja tudi celovrsto pasivnih prog. Nujno je potrebno, da se bolje zavarujejo železniška in cestna križišča.

Ban g. dr. Marušić se je ugodno izrekel o stavljenih predlogih in pojasnil stališče železniške uprave do avtobusnega prometa.

Podban dr. Pirkmajer pa je poročal o akciji banske uprave glede zavarovanja križišč. Zahteva po pavšaliranju trošarine za avtobusni promet se zdi tudi njemu upravičena; pavšaliranje naj bi se ravnalo po aktivnosti in pasivnosti posameznih prog.

B. s. Babnik se je zavzel za omiljenje uredbe o ometanju dimnikov na deželi. Podban dr. Pirkmajer je obljubil revizijo uredbe. O isti stvari je govoril tudi b. s. Bajuk, ki je priporočil, naj se zadeva uredi tako, kakor je bilo avočasno v Belokrajini, kjer so ometanje izvrševali ljudje sami, nadzorovala pa ga je občina z umnikarjem. B. s. Detela je priporočil, naj bi se omilila uredba glede dolžine drv, ki je za prodajo doličena na en meter. Podban dr. Pirkmajer je obljubil, da se bo ta želja po možnosti upoštevala in da uredba ne bo stopila v veljavo, dokler ne bodo porabljena doslej pripravljena drva v dolžini po 75 cm.

B. s. Obersnel je prosil, naj bi se izvolili poseben odtsek za točno stilizacijo doličbe o trošarini za električni tok. Ban dr. Marušić je pristal na ta predlog in zadeva se je izročila v proučitev odtseku za banovinske elektrarne, v katerem je odstotnega b. s. Lovšina nadomestil b. s. dr. Obersnel.

Banovinske takse in trošarine

Sledila je razprava o pravilniku za pobiranje banovinskih davščin.

Nadelnik finančnega odtseka dr. Orel je predlagal, naj bi se na potrošnjo kvaza pobirala banovinska trošarina 2 Din namestu 1 Din za kilogram.

B. s. Zdravec se je izjavil proti temu predlogu, ker bi povečana trošarina zopet padla na breme konzumentov. Ban dr. Marušić je rekel, da se bo s povišanjem trošarine dala karteliranim trgovcem zopet nova možnost za povišanje cen. Po daljši razpravi, v katero sta ponovno posegla b. s. Zdravec in dr. Gorican, je obveljal predlog, da se trošarina na kvas poviša na 2 Din.

B. s. dr. Sajoč je predlagal, naj bi se trošarina na pnevmatiko, motorna vozila in tudi šoferske izkaznice ukinila, zato pa se povišala trošarina na bencin za 50 par. V debati je b. s. Vidmar poudarjal, da se ne sme več gledati na avtomobilizem kakor na luksuz, ker služi splošnim ljudskim potrebam. Pri glasovanju je bil predlog, naj se zniža trošarina na pnevmatiko vsaj na polovico, odklonjen z večino glasov.

B. s. Jereb je priporočil, naj bi se taksa na prenos nepremičnin znižala, zato pa bolj obremenile zapuščine. Taksa za prenos malih in srednjih kmetijskih posestev naj se sploh odpravi.

Pri razpravi o davščini na šmarnico je predlagal b. s. Koder, naj bi se z ozirom na malenkostni donos sploh odpravila. — B. s. Kühr je rekel, da je davek na šmarnico zaradi dvojnega obdavčenja enega in istega zemljišča krivičen. Davka naj se oproste vsaj oni, ki rabijo pridelek le za lastno domačo uporabo.

Ban dr. Marušić je izjavil, da ne gre tu samo za zaščito našega kmeta pred trupom, ampak tudi za zaščito vinogradnikov, ki se jim dobro ime s šmarnico samo kvarti.

Na predlog b. s. Arka je bila črtana banovinska taksa za krošnjanje s ruho robo. V nadaljnji razpravi so bile odobrene ostale doličbe pravilnika o banovinskih davščinah, nakar je sledilo poročilo odtseka za izenačenje trošarine za uporabo električnega toka. Odtsek se je dogovoril, naj bi se uvedla za razsvetljavo enotna trošarina 10 par. za pogon 1 paro, za porabo pri elektrotermičnih, elektrokemičnih in elektrometalurških napravah pa četrt pare od kilovatne ure.

V debati je b. s. Zdravec poudarjal, da je imel odtsek predvsem namen ohraniti v proračunu predvideni znesek. — B. s. Ivan Tavčar je prosil, naj se predlog rezervira, da bi ga mogli proučiti tudi strokovnjaki ljubljanske mestne elektrarne in da bi mogle nasti zavzeti svoje stališče.

B. s. Pikič je izrazil mnenje, da je razlika med 10 parami za razsvetljavo in eno paro za pogon prevelika.

Seja je bila ob 12.30 zaključena.

Trošarina na elektriko

Na popoldanski seji, ki se je začela ob 16., je ban dr. Marušić predložil k prvotnemu predlogu o banovinski trošarini na elektriko spremenjalni predlog, naj se trošarina na elektriko diferencira. Pri tem pa je treba upoštevati ono industrijo, ki porabi ogromne množine električne energije. Novi predlog se glasi:

»Banovinska trošarina na elektriko znaša: 15 par od kw ure, porabljene za razsvetljavo, pri netto-ceni toka do 6 Din za kw uro; 10 par od kw ure, porabljene za razsvetljavo, pri netto-ceni toka nad 6 dinarjev za kw uro; 1,5 par od kw ure, porabljene za pogon in aparate, in 0,25 par od kw ure, porabljene v elektrotermične, elektrokemične in elektrometalurške svrhe v industrijskih in obrtnih obratih. Od toka, ki se proizvaja za lastno porabo v

parnih napravah, kurjenih s premogom, se plačuje polovica gornjih trošarinskih postavk, če služi para izključno le za proizvodnjo elektrike; v vseh ostalih primerih, oobito če se ista para uporablja tudi v druge svrhe, pa se plačuje polna trošarina.»

B. s. Orehek predlaga še dodatni predlog: trošarina se ne plača od toka, porabljene za pomožni pogon, ki je potreben za samo proizvajanje električne energije.

B. s. dr. Obersnel predlaga dodatni predlog: Banovinska trošarina znaša 5 par od kilovatne ure, porabljene za razsvetljavo obrtnih in industrijskih obratovališč.

K vsem tem predlogom se je razvila obširna razprava s poglavlji in preračunavanji med posameznimi banovinskimi svetniki in z zastopniki banske uprave. Slednjič se je banovinski svet zedinil na predlog banske uprave z dodatkom banovinskih svetnikov Orehka in s spremenjenim dodatnim predlogom dr. Obersnela, ki se v sklepnih redakciji glasi, da znaša banovinska trošarina na elektriko 10 par in ne 5 par od kilovatne ure, porabljene za razsvetljavo obrtnih in industrijskih obratovališč.

Ban dr. Marušić je ugotovil, da je s tem razprava o banovinskem proračunu končana.

Razlastitev kočevskih gozdov

B. s. Arko iz Ribnice je izvajal med drugim: Na 13 gozdnih veleposostev v dravski banovini je bila odrejena agrarna reforma in so gozdovi že razlasteni. Na bivšem Kranjskem pridejo za razlastitev v prvi vrsti v poštev ogromni gozdovi Karla Auerperga v skupni izmeri 23.000 ha, od katerih je razlastenih v prid občin preko 14.000 ha. Ko je hotela časna državna uprava razlastičnih gozdov koncem lanskega leta prevzeti razlastitve gozdov v svojo upravo, se je posrečilo kočevskemu nemškemu knezu, z diplomatskimi intervencijami preprečiti prevzem. Šele zadnje dni decembra je državna uprava prevzela razlastitve Auerpergov gozdov, a zadeva še danes ni definitivna in se intervencije iz Avstrije še nadaljujejo. Zato je potrebno, da se banovinski svet zavzame za dosledno izvedbo razlastitve. Sklene naj se naslednja resolucija:

»Razlastični gozdovi na veleposostvu Karla Auerperga se pod nobenim pogojem ne smejo vrniti v upravo in izkoriščanje veleposostvniku, ki jih je itak že dve leti neopravičeno izkoriščal. Zavlavljevanje prevzema razlastičnih gozdov v definitivno posest občin bi pomenilo popolno devastacijo gozdov, gospodarsko brezpomembnost poznejšega prevzema izsekanih gozdnih površin in najtežji udarec avtoriteti zakona in državnih oblasti. Pozivamo časno državno upravo, ki je že prevzela razlastitve gozdov za občine, da štiti interese občin in prizadeta prebivalstva. Kraljevsko vlado prosimo, da prepreči vsako izigravanje zakonov potom tujih državljanov in pod nobenim pogojem ne dopusti, da bi se morali že razlastičeni in prevzeti veleposostvniški gozdovi vrniti njihovim prejšnjim lastnikom, ker bi to pomenilo najtežji udarec avtoriteti zakonov. Banskou upravo prosimo, da v tem pravcu posreduje pri kraljevski vladi.»

B. s. dr. Režek je toplo podpiral resolucijo in apeliral na banovinski svet, naj soglasno glasuje za njo.

B. s. Prepeluh je predlagal še dodatek, naj se zahteva, da se mora agrarna reforma glede gozdov izvesti na vsem teritoriju banovine brez vsakih izjem in da se morajo vsi razlastični gozdovi enotno upravljati kot gospodarska edinica.

B. s. Golouh zagovarja Arkoovo resolucijo s Prepeluhovim dodatkom.

Pri glasovanju je banovinski svet sprejel resolucijo in dodatek.

Nato je ban. svet. Golouh v daljših izjavah razpravljal o izterjevanju davkov in tudi v tem pogledu resolucijo, ki je bila brez debate soglasno sprejeta.

Trošarina na pijačo sprejeta

Banovinski svet je prešel na razpravo o uvedbi banovinske trošarine na vino in žganje v dravski banovini. Finančni referent dr. Orel je uvedel razpravo z ekspozicijem, ki omenja, da je ministri svet v novembru 1933 izdal uredbo o izvajanju javnih del z namenom, da se omili brezposelnost in omogoči prebivalstvu zaslužek. Ta uredba predvideva tudi ustanovitev banovinske sklada za javna dela in za njegovo financiranje uvedbo banovinske trošarine na vino in žganje. Sedanje razmere silijo, da se banovina brez oklevanja odloči za uvedbo trošarine na vino in žganje. Donos trošarine se predvideva z letnim zneskom 20 do 22 milijonov dinarjev. Od tega zneska se sme porabiti za kritje izdatkov rednega banovinskega proračuna približen znesek 5.500.000 Din ostane pa se steka v banovinski sklad za javna dela. Iz teh števil izhaja, da se bo s tem zneskom moglo veliko napraviti za gospodarski povzdigi banovine. Uvedba banovinske trošarine ne bo škodovala ne producentom in ne točilcem, ker se plača trošarina šele tik pred neposrednim konzumom. Banska uprava bo posredovala, da se v uredbi, ki jo bo predpisal ministar za finance glede pobiranja banovinskih trošarin, dosledno izvede princip, da se vrši pobiranje brez nepotrebnih kontrolnih ukrepov pri producentih kakor tudi pri prodajalcih vina in žganja. Predvsem je treba čuvati načelo, da se pri vinogradnikih ne vrši nikak neposredna kontrola. S tu navedenimi ukrepi bo doseženo, da se konzument vina ne bo zmanjšal in da ne bo trpela svobodna trgovina z vinom.

Banovinska trošarina je predlagana z 1 Din od litra vina, 0,75 Din od litra vinskega mošta in 5 Din od hektolitrske stopnje žganja.

B. s. Babnik predlaga, naj se tudi mošt obdavi z 1 Din za liter namesto s 75 parami B. s. Bajuk predlaga naj se trošarina na vino zniža na 50 par od litra. B. s. Krulje se je izrekel proti trošarini na vino

in mošt, ki jo smatra za krivično. B. s. Arko priporoča, naj se pri razdelitvi nagrad za pobiranje trošarin med finančne stražnike upoštevajo predvsem nižji organi, ki imajo največ truda z izterjevanjem trošarine.

B. s. Pikič predlaga, naj se trošarina na vino zniža od 1 Din na 75 par in za mošt od 75 na 50 par.

Na predlog banovinskega svetnika Arka je bila slednjič razprava zaključena. Ban dr. Marušić pa je izjavil, da od vseh spremenjalnih predlogov sprejme le predlog banovinskega svetnika Babnika, naj se izenači trošarina na vino in mošt. Pri glasovanju je bil predlog banske uprave s spremenjalnim predlogom ban. svet. Babnika sprejet z večino, nekar je bila seja pred 7. uro zvečer zaključena in napovedana prihodnja za jutri ob pol 10. Na dnevnem redu je uredba o službenem razmerju občinskih uslužbencev.

Seja senata

Beograd, 13. febr. p. Senat je danes nadaljeval in zaključil razpravo o finančnih zakonih, ki so bili na dnevnem redu ter je vse zakone odobril v smislu predloga finančnega odbora. Nato je bil odobren zakon o izplačilu vojne odškodnine ter o izpremembah zakona o odškodnini za begunsko zemljo. Prav tako je bil odobren računski zaključek o izrednih kreditih. Kot zadnja točka dnevnega reda je bil zakon o pobljanju spolnih bolezni. Po ekspoziciji ministra socialne politike Ivana Puclja, ki je obširno obrazložil pomen tega zakona, se je razvila živahna debata, v kateri so vsi govorniki poudarjali potrebo sistematične akcije za zatiranje spolnih bolezni. Senat je nato soglasno odobril predloženi zakon, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

Finančni odbor je odobril proračun v načelu

Beograd, 13. febr. Od 10. do 12.15 dopoldne je imel sejo finančni odbor Narodne skupščine pod predsedstvom dr. Slavka Sečero. Finančnega ministra je zastopal dr. Dragutin Kojić, minister brez portfelja. Seji je prisostvoval tudi predsednik vlade Nikola Uzunović.

Razpravljali so v načelu o proračunu državnih izdatkov in dohodkov za l. 1934-35. Debate so se udeležili gg. Milutin Stanojević, Ignjat Stefanović, dr. Nikola Keselj, Ilija Mihajlović, dr. Marko Kožulj, Filip Lazarević, Ivan Mohorić, dr. Ante Kuntarić in Jovan Mislilić. Ob 12.15 je bila seja prekinjena.

Popoldanski seji sta prisostvovala predsednik ministrskega sveta Uzunović in minister dr. Albert Kramer. Govorili so poslanci Ignjat Stefanović, dr. Vjekoslav Miletić, dr. Svetislav Popović, Ivan Mohorić in Ilija Mihajlović. Po končani razpravi se je vršilo glasovanje. S 26 glasovi proti 3 glasovom je bil končno v načelu sprejet predlog proračuna državnih izdatkov in dohodkov za l. 1934-35.

Jutri ob 10. dopoldne bo odbor nadaljeval delo in prešel v razpravo proračuna v podrobnostih.

Obsojeni beograjski advokati

Beograd, 13. febr. p. Po dvomesečni razpravi je bila danes ob ogromnem zanimanju občinstva razglašena sodba v procesu proti beograjskim odvetnikom dr. Nikoli Petroviću in dr. Bogoljubu Joksimoviću ter nekaterim odvetniškim uradnikom, ki so bili obtoženi, da so zlorabljali svoj položaj, izvršili tatvine spisov in škodovali svoje kliente. Dr. Petrović je obsojen na dve in pol leta ječe, dr. Joksimović na leto dni strogega zapora, ostali obtoženci pa na zapor od enega do pol drugega leta. Obenem so obsojeni, da morajo korporativno plačati škodo v znesku 280.000 Din in vse sodne stroške.

Upokojitev v železniški službi

Beograd, 13. febr. AA. Upokojeni so pri ravnanju državnih železnic v Ljubljani Alojz Randl, višji svetnik 4. skupine 2. stopnje; Lambert Budan, Alojzij Baša, Avgustin Ludvik, Franc Zemlja, Alojzij Vohovec, svetniki 4. skupine; Rudolf Jaxhel, poverjenik 6. skupine; Jožef Mohorko, višji kontrolor 6. skupine; Franc Blažina, ždvard Antosiewicz in Viktor Turin, višji kontrolorji 6. skupine.

Francoski odgovor Nemčiji

Pariz, 13. febr. AA. Predsednik Lebrun je dopoldne odobril besedilo, ki ga je sprejel splošni ministrski svet kot odgovor francoske vlade na nemško razorožitveno spomenico z dne 19. januarja. Nota je bila popoldne poslana poslaniku Poncetu, ki jo bo najbrže jutri zjutraj izročil nemški vlad.

London, 13. februarja. AA. Ob 11. dopoldne se je sestel ožji odbor razorožitvene konference, ki mu predseduje Henderson. Razen generalnega tajnika Društva narodov Avenola in načelnika razorožitvenega odbora Društva narodov v Ženevi g. Aghnida sta se seje udeležila tudi Politis in dr. Beneš.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Vedro, precej hladno, ponekod v tvojno — Situacija včerajšnja dne: Vlika barometrska d-nresila, ki se je razširila preko severnega dela kontinenta proti jugu, je dosegla Črno morje. V centralni in južni Evropi je povzročila sverne vetrove. Na Jadranu se je lokalni barometrični minimum oiažil in se nasejala zaradi visokega barometrskega pritiska v notranjih delih država ter v Primorju močna burja dočim so drugod nastopili severni vetrovi. Dnnaška vremenska napoved za sredo: Temperatura bo v nižinah padla, v gorah pa se bo naibzr dvignila. Sverozahodni vetrovi.